

LESVOORBEREIDING CLOSE READING

Boek: Een beste beste vriend – Olivier Tallec

Groep: 1 t/m 3

Kerdoel: Ik weet waarom je niet hoeft te kiezen tussen beste vrienden.

**= verdiepmogelijkheden*

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel: Ik kan vertellen over wie het verhaal gaat, wat er gebeurt en waar het zich afspeelt.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Schrijf het doel op het bord en deel het met de leerlingen. Plaats de wie-, wat-, waar-picto's hierbij, met ruimte eronder om het in te vullen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wie is de belangrijkste persoon in het verhaal/wie is ik?
- Wat zijn de namen van de vrienden die de eekhoorn tegenkomt in het verhaal?
- Hoeveel beste vrienden heeft de eekhoorn aan het einde van het verhaal?
- Waar speelt het verhaal zich af en hoe kun je dat zien?
- Wat gebeurt er in het verhaal?

**bij alle vragen: vraag door aan de leerlingen hoe zij het antwoord op de vraag weten/waar in het boek zij die informatie vandaan hebben.*

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Samenvatten, verbinden, afleiden.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

- **Ik:** leesdoel benoemen, picto's uitleggen en tekst voorlezen.
- **Wij - jullie:** samen met de leerlingen antwoord geven op de tekstgerichte vragen a.d.h.v. het boek, blader daarvoor samen met de leerlingen terug in het boek om naar de benodigde informatie te zoeken. Laat de leerlingen met hun schoudermaatje overleggen en koppel de antwoorden klassikaal terug. Antwoorden modelen door het maken van eenvoudige visuele weergaven in het wie-, wat-, waar-schema op het bord.
- **Jij:** **leerlingen maken een tekening van de wie, wat en waar van het verhaal.*

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Introduceer het prentenboek.
- Deel het leesdoel met de leerlingen.
- Vertel aan de leerlingen dat er na het lezen van het verhaal onderscheid wordt gemaakt in wie, wat en waar. Leg de betekenis van de picto's hierbij uit.
- Lees het verhaal voor.

- Stel de eerste tekstgerichte vraag en laat de leerlingen deze in schoudermaatjes beantwoorden. Blader samen met de leerlingen terug in het boek en model hoe je het antwoord kunt vinden. Bespreek het antwoord klassikaal en verwerk dit in het schema (zorg dat het verwerken van de antwoorden in het schema niet teveel tijd in beslag neemt, teken het antwoord en schrijf het er eventueel bij of maak gebruik van de afbeeldingen uit het boek).
- Stel de tweede, derde en vierde tekstgerichte vraag en laat de leerlingen in schoudermaatjes de vragen beantwoorden. Blader bij iedere vraag samen met de leerlingen naar de plek waar deze antwoorden staan, verwerk dit weer op dezelfde manier in het schema.
- Stel de laatste tekstgerichte vraag en laat de leerlingen hier met hun schoudermaatje over praten. Op deze vraag is geen eenduidig antwoord te geven en is het dus belangrijk om samen met de leerlingen de tekst te analyseren en meerdere visies op het probleem te belichten. Model hierbij hoe je vanuit het boek informatie haalt over het probleem en hoe je hier een visie over vormt. **Laat de leerlingen vanuit hun visie op het probleem een gesprek voeren.*
- **De leerlingen maken een tekening van de wie, wat en waar van het verhaal. Hierbij kunnen ze de tekeningen die de leerkracht in het schema heeft gemaakt gebruiken als voorbeeld.*

 <p>wie?</p>	 <p>wat?</p>	 <p>waar?</p>
<p>Mogelijk antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Belangrijkste figuur= eekhoorn (ik)</i> <p>Beste vrienden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pok 2. Momo 3. Gunther 	<p>Mogelijk antwoord:</p> <p><i>'Ik' uit het boek komt meerdere beste vrienden tegen en denkt dat hij maar één beste vriend kan hebben. Hoe moet de eekhoorn (ik) nu kiezen tussen zijn beste vrienden?</i></p>	<p>Mogelijk antwoord:</p> <p><i>In het bos.</i></p>

Hoe evalueer ik de les?

Kijk met de leerlingen terug naar het lesdoel en bespreek of dit is behaald en waarom wel/niet. Laat de leerlingen aan de hand van het ingevulde schema kort benoemen over wie het verhaal gaat, wat er gebeurt en waar het zich afspeelt.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel: Ik weet wat het probleem is van de eekhoorn en hoe hij dit op kan lossen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Schrijf het doel op het bord en deel het met de leerlingen. Laat de leerlingen a.d.h.v. het schema, en de eventuele tekeningen, in schoudermaatjes het probleem van de eekhoorn bespreken.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wat is het probleem van de eekhoorn?
- Hoeveel beste vrienden kun je hebben volgens de eekhoorn?
- **Waarom gaat de eekhoorn twijfelen wie zijn beste vriend is?*
- Hoe weet je dat de eekhoorn maar 1 beste vriend wil?
- Welke activiteiten doet de eekhoorn in het verhaal samen met Pok?
- Welke activiteiten doet de eekhoorn in het verhaal samen met Momo?
- **Hoe zie je in het verhaal dat de eekhoorn twijfelt over zijn beste vriend?*
- Zou de eekhoorn ook beste vrienden willen zijn met Gunther? **Waarom wel of niet?*
- Wat zie je op het laatste plaatje van de eekhoorn en zijn vriendjes? Is daar het probleem opgelost? En waarom?
- **Hoe zouden de leerlingen het probleem oplossen?*

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Verbinden, afleiden, visualiseren.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

- **Ik:** leesdoel benoemen en tekst voorlezen. Modelen bij de tekstgerichte vragen hoe je de antwoorden in de tekst kunt vinden.
- **Wij:** samen met de leerlingen antwoorden zoeken op de tekstgerichte vragen en deze verwerken in een mindmap.
- **Jullie:** in tweetallen of groepjes nadenken hoe de leerlingen dit probleem op zouden lossen.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vorbereiding: zorg dat het ingevulde schema van de vorige sessie voor de leerlingen zichtbaar is. Projecteer het boek op het digibord, zodat de leerlingen mee kunnen kijken naar de bladzijden tijdens het voorlezen.

Zorg voor een dik papier op A3 formaat waar de mindmap op gemaakt kan worden. Let erop dat deze mindmap in de volgende sessie moet worden aangevuld. Maak voor het invullen van de mindmap gebruik van plaatjes die uit het boek gekopieerd kunnen worden en vul dit aan met tekst en tekeningen. Zorg voor afbeeldingen van de activiteiten die de eekhoorn met zijn vrienden doet.

- Gebruik de tekeningen van de leerlingen van de vorige sessie of de tekening die de leerkracht op het bord heeft gemaakt om terug te kijken op de informatie die tijdens de vorige sessie is verkregen.
- Lees het prentenboek voor en laat de bladzijden zien op het digibord.
- Stel de eerste 3/4 tekstgerichte vragen en kijk met de leerlingen naar de bladzijde op het bord. Model bij de eerste vraag hoe je het antwoord in de tekst kunt vinden. Afhankelijk van het niveau van de leerlingen en de moeilijkheid van de tekstgerichte vraag pas je de instructie aan, model meer of minder.

- Ga met de leerlingen, aan de hand van de volgende tekstgerichte vragen, in het boek op zoek naar de activiteiten die de eekhoorn met zijn vrienden doet. Bekijk deze met de gekopieerde en geknipte plaatjes, maar plaats deze nog niet op de mindmap (dat wordt in sessie 3 gedaan).
- Besteed bij het bekijken van de activiteiten aandacht aan de woordenschat, denk hiervoor bijvoorbeeld aan de woorden:
 - Stekkies
 - Poel
 - Weerspiegelen
 - Ketsen
 - Smikkelen
- Behandel met de leerlingen de overige tekstgerichte vragen.
- Maak gedurende het beantwoorden van de tekstgerichte vragen samen met de leerlingen een mindmap. Gebruik hiervoor de afbeeldingen van de figuren uit het boek en tekst/tekeningen van de leerkracht. Zorg dat de volgende onderdelen in de mindmap zichtbaar zijn:
 - De belangrijkste persoon van het verhaal: eekhoorn.
 - Zijn vrienden Pok, Momo en Gunther.
 - Het probleem van de eekhoorn: hij komt meerdere beste vrienden tegen, terwijl hij denkt dat hij maar 1 beste vriend kan hebben. Hij kan niet kiezen.
 - De oplossing: eekhoorn kan meerdere beste vrienden hebben (de motivatie hierachter wordt verder uitgediept in sessie 3).

Hoe evalueer ik de les?

Kijk terug naar het doel van de les, laat de leerlingen kort het probleem benoemen en eventueel motiveren met hoe zij dit op zouden lossen.

Sessie 3: Wat betekent de tekst?

Doel: Ik weet waarom je niet hoeft te kiezen tussen beste vrienden.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Schrijf het doel op het bord en herhaal kort de bevindingen uit sessie 1 en 2.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Lees de volgende tekst van blz. 2 voor: 'Maar ja, daar zit hij, een beste vriend. Tenminste, dat denk ik. Hij lijkt er in elk geval sterk op.'. Hoe zou een beste vriend eruit kunnen zien?
- **Wat bedoelt de schrijver met 'maar beste vrienden zijn anders dan dennenappels, ze vallen niet zomaar uit bomen'.*
- **Hoe reageert de eekhoorn in het verhaal op het ontmoeten van zijn beste vrienden? (hij durft na een tijdje pas iets te zeggen)*
- Volgens de eekhoorn kun je maar één beste vriend hebben, waarom zou de eekhoorn dat denken?
- Wat zou de schrijver bedoelen met de titel 'een beste beste vriend'?
- **Wat bedoelt de eekhoorn met 'dat zijn dan de beste slechte tijden'?*
- **Wat doe je volgens de eekhoorn wel met beste vrienden, wat je niet met andere vrienden doet?*
- Met welke vrienden doet de eekhoorn een activiteit in welk seizoen? Orden dit met de leerlingen op de mindmap.
- Hebben de activiteiten overeenkomsten?
- Waarom twijfelt de eekhoorn wie zijn beste vriend is?

- Wat wordt er met het laatste plaatje van het boek bedoeld?
- **Waarom eindigt hier het verhaal?*
- **Wat zou er met de vriendschap met Gunther gebeuren?*

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Afleiden, verbanden leggen.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

- **Ik:** leesdoel benoemen en tekst voorlezen. Modellen bij de tekstgerichte vragen hoe je de antwoorden in de tekst kunt vinden.
- **Wij - jullie:** samen met de leerlingen antwoorden zoeken op de tekstgerichte vragen en de prenten met activiteiten plakken bij het juiste seizoen op de mindmap. Koppeling maken tussen de seizoenen en de vrienden.
- **Jij:** **activiteiten bedenken die leuk zijn met meerdere vrienden. Eventueel tekenen en/of uitvoeren.*

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Voorbereiding: zorg voor 4 plaatjes die elk één van de seizoenen weergeven en gebruik de plaatjes uit sessie 2 met de afbeeldingen waarop de eekhoorn met één van zijn vrienden een activiteit gekoppeld aan een seizoen uitvoert. Deze plaatjes worden tijdens deze sessie op de mindmap geplakt.

Let er op dat bij het bespreken van de tekstgerichte vragen bij deze sessie meerdere antwoorden goed kunnen zijn. De leerlingen redeneren vanuit de tekst en vormen daarbij vanuit hun eigen visie een antwoord.

- Blik aan de hand van de mindmap terug op de inhoud van de vorige sessie.
- Start met het voorlezen van het boek en het stellen van de bijbehorende tekstgerichte vragen tot je bij de eerste activiteit van de eekhoorn en Pok aankomt (zie plaatje schema).
- Ga met de leerlingen bekijken welke activiteit de eekhoorn doet, met welke vriend, bij welk seizoen. Afhankelijk van de kennis van de seizoenen bij de leerlingen, bepaalt de leerkracht of de leerlingen de activiteiten aan de seizoenen koppelen of dat de leerkracht dit zelf doet.
- Plak de 4 seizoenen bij het personage op de mindmap waarin de eekhoorn dat personage leert kennen en plak hier de activiteiten bij.
- Analyseer samen met de leerlingen de activiteiten die de eekhoorn doet en wat daarin de waarde van iedere vriend is.
- Ga met de leerlingen in gesprek aan de hand van de overige tekstgerichte vragen.
- Sta stil bij de laatste afbeelding in het boek. De eekhoorn, Pok, Momo en Gunther zijn aan het kaarten, wat zegt dat laatste plaatje?
- **laat de leerlingen bedenken welke activiteiten leuk zijn om met meerdere vrienden te doen en laat hier een tekening van maken. Eventueel kunnen (indien mogelijk) de activiteiten ook in de klas worden uitgevoerd.*

Hoe evalueer ik de les?

Vraag aan de leerlingen hoe zij tegen vriendschap aankijken, kun je meerdere beste vrienden hebben of niet? Wat hebben ze hiervan meegenomen uit het verhaal?

Herfst (Pok)

Winter (Pok)

Lente (Momo)

Zomer (Gunther)

